

aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında önemli teklif bileşeni olarak belirlenen işçilik giderinin eksik hesaplandığı, lastik giderine ilişkin ise Tebliğde yer alan açıklamalara uygun olarak tevsik edici bilgi veya belge sunulmadığı tespit edilmiş olup, ihale üzerinde bırakılan istekliye ait aşırı düşük teklif açıklamasının uygun olmadığı hk

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin

ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.” hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Sınır değer ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 59'uncu maddesinde “(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.

(2)Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değer altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Verilen hizmetin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.” hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 79’uncu maddesinde “...

79.2. İhale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

79.2.1. Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir.

79.2.2. İstekliler aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini aşağıdaki yöntemleri kullanarak açıklayabilirler.

79.2.2.1. Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.

...

79.2.2.3. Kamu Kurum ve Kuruluşları Tarafından İlan Edilen Fiyatlar: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilan edilmiş fiyat tarifeleri açıklama yöntemi olarak kullanılabilir. Bu usulle yapılmış açıklamanın geçerli olabilmesi için ilan edilen fiyatların ihalenin ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olması zorunludur.

...

79.3. İdarelerin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir.

79.3.1. Teklifi aşırı düşük olarak tespit edildikten sonra yukarıdaki yöntemlere göre usulüne uygun açıklama yapan isteklilerin teklifleri geçerli kabul edilir. Hayatın olağan akışına veya ticari gereklere aykırılık gibi nedenlerle teklifler reddedilemez.

79.3.2. 79.2.2 nci maddede yer alan yöntemlerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekli tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle, ilgili mevzuatına göre ihale tarihinden önceki son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir.

79.3.3. Kurumca hazırlanan “İşçilik Hesaplama Modülü” ne (www.ihale.gov.tr) adresinden ulaşılabilecek olup, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinde tekliflerin değerlendirilmesi bağlamında sözleşme ve genel giderler dahil asgari işçilik maliyeti hesabında işçilik hesaplama modülünün kullanılması zorunludur. 79.3. İdarelerin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki düzenlemeleri de dikkate almaları gerekmektedir.” açıklaması yer almaktadır.

İdari Şartname'nin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı 25'inci maddesinde "25.1. Sözleşmenin uygulanması sırasında, ilgili mevzuat gereğince ödenecek ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderleri teklif fiyatına dahildir.

25.2. 25.1. maddesinde yer alan gider kalemlerinde artış olması ya da benzeri yeni gider kalemlerinin oluşması hallerinde, teklif edilen fiyatın bu tür artış ya da farkları karşılayacak payı içerdiği kabul edilir. Yüklenici, bu artış ve farkları ileri sürerek herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

25.3. Teklif fiyata dahil olan diğer giderler aşağıda belirtilmiştir:

25.3.1. Sözleşmenin uygulanması sırasında araçlarla ilgili mevzuat gereğince yapılacak, (yakıt hariç) sigorta, vergi, resim, harç, Full Kasko, Muayene ücretleri, bakım-onarım, tamir, revizyon, yağ, lastik, Şoför ve diğer benzeri tüm giderler ile teknik şartnamede belirtilen diğer giderler teklif edilecek fiyata dahildir.

25.4. Sözleşme konusu işin bedelinin ödenmesi aşamasında doğacak Katma Değer Vergisi (KDV), ilgili mevzuatı çerçevesinde İdare tarafından yükleniciye ayrıca ödenir.

25.5. Bu madde boş bırakılmıştır." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. Teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değer altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

- a) Verilen hizmetin ekonomik olması,
- b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
- c) Teklif edilen hizmetin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir.” düzenlemesi yer almaktadır.

Teknik Şartname’nin “İşin Konusu” başlıklı 1’inci maddesinde “1.1. Van Büyükşehir Belediyesi hizmet alanlarında çalıştırılmak üzere 3 aylık (ay 90 gün) kiralanacak olan otobüs araçların çalıştırılmasına ilişkin hizmet alımı işidir.” düzenlemesi,

Anılan Teknik Şartname’nin 5’inci maddesinde “Kiralanacak araçlarla ilgili teknik özellikler” başlıklı 5’inci maddesinde “5.1. Çalıştırılacak araçlara ait nitelik ve istenilen özellikler aşağıda belirtilmiştir.

Sıra No	Aracın cinsi	Adet	Teknik Özellikleri	Model yılı
---------	--------------	------	--------------------	------------

1	Otobüs Şoförlü, 3 ay (90 gün)	10 adet	45 koltuk ve üzeri, dizel yakıtlı, manuel veya otomatik olabilir, akaryakıt ve Adblue idareye ait, şoförlü olacaktır.	2010 model ve üzeri
Toplam		10 adet		

...

5.5. Araçlar mevsim şartlarına uygun olacaktır. (Klima çalışır olacak ve kışlık lastikler takılı olacaktır.)” düzenlemesi yer almaktadır.

İhale işlem dosyası kapsamında gönderilen belge ve bilgiler üzerinden yapılan incelemede, Van Safran Turizm Taşımacılık İthalat İhracat San. Tic. Ltd. Şti.ne ait teklifin sınır değerinin altında kaldığı, anılan istekliye 26.12.2023 tarihinde EKAP üzerinden aşırı düşük teklif açıklama talep yazısının gönderildiği, söz konusu yazıda “Otobüs Kiralama Hizmet Alım İşine ait ihalede tekliflerin değerlendirmesi sürecine geçilmiş olup, ... ve aşırı düşük teklif açıklamalarınızı 29.12.2023 tarihine kadar sunmanız gerekmektedir.

Açıklama:

Teklifiniz İdari Şartnamenin 33.1 maddesine istinaden aşırı düşük teklif değerlendirmesine tabi tutulmuştur.

Teklifinize ilişkin;

1. Araç Gideri (bakım, onarım, yağ, lastik vb.)

2. Şoför Gideri

giderlerinin 29.12.2023 saat 10.00'a kadar tesvik edici belgelerle idaremize sunulması" ifadelerine yer verilmek suretiyle açıklama istenen önemli teklif bileşenlerinin belirtildiği görülmüştür.

İhale üzerinde bırakılan Van Safran Turizm Taşımacılık İthalat İhracat San. Tic. Ltd. Şti. tarafından 26.12.2023 tarihinde idareye aşırı düşük teklif açıklamasının sunulduğu, söz konusu aşırı düşük teklif açıklamasının başvuru sahibinin iddiaları doğrultusunda incelenmesi neticesinde;

2.1. İhale konusu iş kapsamında kiralanacak olan araçların edinim bedellerinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idarece önemli teklif bileşeni olarak belirlenmediği görülmüş olup, bu sebeple anılan istekli tarafından söz konusu gider için herhangi bir açıklama yapılmasına ve değerlendirilmesine bu aşamada gerek olmadığı anlaşılmıştır.

2.2. Şoför giderinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idarece önemli teklif bileşeni olarak belirlendiği görülmüştür. İhaleye ait İdari Şartname'nin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı 25'inci maddesinde şoför giderlerinin teklif fiyatına dahil edildiği, işçilik ücret detaylarına yönelik herhangi bir başka düzenlemeye yer verilmediği görülmüştür. Teknik Şartname'nin 5'inci maddesinde ihale konusu iş kapsamında 10 adet araç kiralanacağı görülmüş olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında 10 şoför için işçilik giderinin açıklanması gerektiği anlaşılmıştır.

Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan maliyet tablosunda 8 adet aracın şoför giderleri dahil kiralanacağını, bu nedenle 2 adet aracın kendi malı olacağından sadece 2 şoför için işçilik giderine yönelik açıklama sunulduğunun ifade edildiği görülmüştür.

İhale tarihi itibarıyla (26.12.2023) yürürlükte bulunan asgari ücret tarifesi üzerinden, 2024 yılı için %50 artış öngörülmek suretiyle ve KİK işçilik hesaplama modülü yardımıyla işçilik hesabının yapıldığı görülmüştür.

2.3. Akaryakıt giderinin, MTV giderinin ve araç muayene giderinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idarece önemli bileşeni olarak belirlenmediği görülmüş olup, bu sebeple anılan istekli tarafından söz konusu gider kalemleri için herhangi bir açıklama yapılmasına ve değerlendirilmesine bu aşamada gerek olmadığı anlaşılmıştır.

2.4. Zorunlu mali sorumluluk sigortası, ferdi kaza koltuk sigortası ve kasko sigortası giderlerinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idarece önemli bileşeni olarak belirlenmediği görülmüş olup, bu sebeple anılan istekli tarafından söz konusu gider kalemleri için herhangi bir açıklama yapılmasına ve değerlendirilmesine bu aşamada gerek olmadığı anlaşılmıştır.

2.5. Lastik giderinin aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idarece önemli teklif bileşeni olarak belirlendiği ve ihaleye ait İdari Şartname'nin "Teklif fiyata dahil olan giderler" başlıklı 25'inci maddesinde lastik giderinin teklif fiyatına dahil edildiği görülmüştür. Teknik Şartname'nin 5'nci

maddesinde ihale konusu iş kapsamında kiralanacak araçların mevsim şartlarına uygun olacağı ve kışlık lastiklerin araçlara takılı olacağı düzenlenmiştir.

Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan maliyet tablosunda 8 adet aracın her türlü giderleri dahil kiralanacağının ve 2 adet aracın kendi malı olacağının ifade edildiği görülmüştür. Bu çerçevede, 2 adet araca ilişkin lastik giderlerine yönelik bir bedel öngörüldüğü, ancak söz konusu gidere ilişkin tevsik edici bilgi ve belge sunulmadığı tespit edilmiştir.

2.6. Anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi ile açıklama yapılmadığı tespit edilmiştir.

2.7. Toplam sözleşme ve genel giderler maliyetinin (damga vergisi, KİK payı, damga vergisi) aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında idarece önemli bileşeni olarak belirlenmediği görülmüş olup, bu sebeple anılan istekli tarafından söz konusu gider kalemleri için herhangi bir açıklama yapılmasına ve değerlendirilmesine bu aşamada gerek olmadığı anlaşılmıştır.

Yapılan değerlendirmede, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında kiralanacak olan araçların edinim bedellerinin, akaryakıt giderinin, MTV giderinin, araç muayene giderinin, zorunlu mali sorumluluk sigortası, ferdi kaza koltuk sigortası ve kasko sigortası giderlerinin, toplam sözleşme ve genel giderlerin idarece önemli teklif bileşeni olarak belirlenmediği görülmüş olup, bu sebeple ihale üzerinde

bırakılan istekli tarafından söz konusu giderler için herhangi bir açıklama yapılmasına ve değerlendirilmesine bu aşamada gerek olmadığı anlaşılmıştır.

Öte yandan, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında önemli teklif bileşeni olarak belirlenen işçilik giderinin eksik hesaplandığı, lastik giderine ilişkin ise Kamu İhale Genel Tebliği'nin 79.2.2'nci maddesinde yer alan açıklamalara uygun olarak tevsik edici bilgi veya belge sunulmadığı tespit edilmiş olup, ihale üzerinde bırakılan istekliye ait aşırı düşük teklif açıklamasının uygun olmadığı ve bu itibarla başvuru sahibinin iddiasının bu yönüyle yerinde olduğu anlaşılmıştır.

Toplantı No	: 2024/006
Gündem No	: 60
Karar Tarihi	: 07.02.2024
Karar No	: 2024/UH.II-265